

contumelias iacere, quibusdam etiam^a bonorum militum ad mala obsequia promptis, quod haud inuito imperatore ea fieri^b occultus rumor incedebat. Nota hæc Germanico, ^c sed præuerti ad Armenios instantior cura fuit. Ambigua gens ea antiquitus non modò ingeniis, sed situ terrarum, quo nostris prouinciis latè prætenta, penitus ad Medos porrigitur, maximisque imperiis interiecti, & sæpiùs^d discordes sunt, aduersus Romanos odio, & in Parthum inuidia. Regem illa tempestate non habebant, amoto Vonone; sed fauor nationis inclinabat in Zenonem Pemonis regis Pontici filium, quod is prima ab infantia instituta & cultum Armeniorum^e æmulatus, venatu, epulis, & quæ alia barbari celebrant, proceres plebemque iuxta deuinxerat. Igitur Germanicus in vrbe Artaxata^f adprobantibus nobilibus, circumfusa multitudine, ^g insigne regium capiti eius imposuit. ^h cæteri venerantes regem, Artaxiam consalutauere, quod illi uocabulum indiderant exⁱ nomine uirbis. At Cappadoces in formam prouinciæ redacti Q. Veranium legatum acceperunt. Et quædam ex regis tributis^k deminuta, quò mitius Romanum imperiũ speraretur. Commagenis Q. Seruæus præponitur, tum primum ad ius prætoris translatis. Cunctaque socialia prosperè composita, ^l non ideo lætum Germanicum habebant, ob superbiam Pisonis, qui iussus partem

OBSERVATIONES.

a Minori negotio boni redduntur prauis, & promptiores ad mala obsequia, quàm mali ad bona, si modò principis mentem habent perspicam.

b *Dij boni!* quæ hæc est peruersitas mentis humanæ, ut, quæ ratio suadet, lex iubet, princeps uelle se palam, & aperte proficitur, hæc non inuisi neque coacti, sed libenter relinquamus; ac nullo impellente, nisi forte occulto aliquo, ac sæpiùs falso rumore, aut leuissima quaque suspitione, ad ea quæ nusquam sunt, nec esse debent, credenda, sequenda, amplectenda tam procliuus simus?

c Priuati in iuriis non tam nobis debent esse curæ, ut, propter eas curam reip. nobis mandatae omitamus: quam certè rebus omnibus præuerti æquum est.

d Ferè sit, ut prouinciæ maximis imperijs interiecta discordes sint; exteris uerò, eò, scilicet, feroces, quòd nulli parent, aut oderint, aut ijs inuideant.

e Difficile dictu est, quantum gratiæ, & beneuolentiæ concilient sibi principes uiri apud eas nationes, quarum instituta, & cultum studiose, diligenterque æmulantur.

f Reges plerumque creantur consensu, & adprobatione nobilium.

g Insigne regium capiti regis non nisi ab eo imponi debet, cuius est dare regnum, aut regi creato suam auctoritatem accommodare, aut certè ab eo, cui id muneris ab uniuersa Repub. datum est.

h Is qui rex designatus est, non priùs appellatione regis honestatur, quàm ab eo, cui id iuris est, insignis regium capiti eius impositum est. id simulatque præstitum est, circumfusa multitudine regè ueneratur, eumque proprio nomine consalutat. quæ consalutatio ad illud refertur, quod multitudo hodierno die uno ore conclamat: *Viuat N. Rex noster.*

i Non est nouum, ut magnis uiris, ac præcipuè regibus nomina indantur urbium.

k Recens ad prius principatum, ut planè extinguat desiderium superioris principis, quo plerumque homines, etsi malus fuit, afficiuntur, aliquid ex tributis diminuat; nihilque eorum prætermittat, ex quibus nouum imperium mitius sperari possit.

l Multa prospera minimè dolent dolorem haustum ex una aliqua re, in qua grauiter offendimur: nempe, acrius afficimur dolore, quam lætitia, aut voluptate.